

5.5.2026

Asia: Kunnanhallituksen päätöstä koskeva kunnallisvalitus

Valittajat: Annika Kostamo

Valituksen kohde:

Pelkosenniemen kunnanhallituksen päätös 13.4.2026 § 137,
Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.2.2026 alkaen / oikaisuvaatimuksen
tutkimatta jättäminen.

Selvitys valitusoikeudesta:

Olen Pelkosenniemen kunnan jäsen kuntalain (410/2015) mukaisesti. Kunnan
jäsenellä on kuntalain nojalla oikeus hakea muutosta kunnallisvalituksella.

Selvitys valitusajasta:

Olen saanut päätöksen sähköpostilla 15.4.2026, jolloin sen katsotaan tulleen
tiedokseni. Valitusaika on kolmekymmentä vuorokautta (30vrk) päätöksen
tiedoksisaannista eli valitusaika päättyy 15.5.2026. Valitukseni on siten
katsottava määräajassa saapuneeksi.

Vaatus:

Vaadin, että hallinto-oikeus:

1. kumoo kunnanhallituksen päätöksen 13.4.2026 § 137 siltä osin kuin
oikaisuvaatimus on jätetty tutkimatta, ja
2. palauttaa asian kunnanhallitukselle oikaisuvaatimuksen käsittelemiseksi.

Perustelut vaatimukselle:

Arvioitavana on, onko kunnanhallituksella ollut oikeudellinen peruste jättää
oikaisuvaatimus tutkimatta sillä perusteella, että kyse olisi ollut kuntalain 136
§:n tarkoittamasta valmistelusta tai täytäntöönpanosta.

Todellisuudessa päätös sisältää itsenäistä harkintaa ja poikkeaa valtuuston
päätöksestä, joten kyseessä on muutoksenhakukelpoinen päätös. Päätös
vaikuttaa välittömästi varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen määräytymiseen ja
kunnan tuloihin useamman talousarviovuoden ajan, eikä sitä voida näin ollen
pitää pelkästään valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevana toimena.

Tausta perustelulle:

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 01.12.2025 § 408 esittää valtuustolle, että
se ottaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksut käyttöön Pelkosenniemen
kunnassa 1.2.2026 alkaen. Asia on käsitelty Pelkosenniemen valtuustossa

8.12.2025 § 111 ja se on päättännyt, että Pelkosenniemellä otetaan käyttöön varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.2.2026 alkaen.

Kunnanhallitus, joka laittaa täytäntöön kunnanvaltuuston päätöksiä, on käsitellyt asiaa 16.02.2026 § 54, jossa päätösesityksenä on ollut, että kunnanhallitus merkitsee tiedoksi, että varhaiskasvatusmaksut otetaan käyttöön 1.2.2026 alkaen niiden lasten osalta, jotka ovat aloittaneet ja/tai aloittavat päivähoitossa 8.12.2025 jälkeen ja joille ei ole tehty määräaikaista päätöstä. Kunnanhallitus on palauttanut asian valmisteluun.

Asia on tuotu uudelleen kunnanhallitukselle 16.3.2026 kokoukseen, jossa kunnanhallitus on merkinnyt tiedoksi esityksen mukaisesti, että varhaiskasvatusmaksu peritään kaikilta uusilta varhaiskasvatuksen asiakkailta, jotka ovat aloittaneet tai aloittavat asiakkuuden varhaiskasvatuksessa 1.2.2026 alkaen. Aikaisemmilta varhaiskasvatuksen asiakkailta maksua voidaan alkaa perimään yhdenvertaisuuslain 1325/2014 mukaisesti kun lapsi saavuttaa esikouluikänsä.

Pelkosenniemen kunnanhallitus on siis päättännyt kunnanvaltuuston päätöksen vastaisesti, että varhaiskasvatusmaksua peritään vain osalta niistä perheistä, joita maksullisuus tulotason perusteella tulisi koskea. Ne asiakkaat, joille on tehty määräaikaiset sopimukset, ovat vapautettuja varhaiskasvatusmaksuista siihen saakka, kun lapsi on esikouluikäinen eli käytännössä perheet ovat vapautettu kokonaan varhaiskasvatusmaksuista.

Kunnanhallituksen päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Kunnanhallituksen ensisijainen tehtävä on panna täytäntöön kunnanvaltuuston päätökset, eikä muuttaa niiden sisältöä tai soveltamista. Tässä tapauksessa ratkaisu ei ole ollut pelkkää täytäntöönpanoa, vaan sillä on muutettu merkittävästi valtuuston alkuperäisen päätöksen käytännön toteutusta.

Kunnanhallitus on tosiasiallisesti ratkaissut, miten varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja sovelletaan kunnassa eri asiakasryhmiin, eikä tämä ilmene suoraan valtuuston päätöksestä. Tämän vuoksi asia olisi tullut käsitellä varsinaisena päätöksenä eikä pelkkänä tiedoksi asiana, jolla samalla rajoitetaan muutoksenhakuoikeutta.

Päätöksessä on näin ollen virheellinen muutoksenhakuohje. Kunnanhallitus on tulkinnut ratkaisun kuuluvan kuntalain 136 §:n mukaiseen valmisteluun tai täytäntöönpanoon, vaikka kyse on päätöksestä, jolla on itsenäisiä oikeusvaikutuksia. Kunnanhallituksen päätöksellä on suora vaikutus kunnan saamiin varhaiskasvatustuloihin useita vuosia eteenpäin. Päätöksellä on myös vaikutuksia yhdenvertaiseen kohteluun varhaiskasvatuksen asiakkaiden välillä.

Näin ollen muutoksenhakuoikeutta ei ole voitu rajoittaa mainitulla perusteella. Oikaisuvaatimus olisi tullut ottaa tutkittavaksi ja ratkaista sisällöllisesti.